

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

*Факультет № 6
Кафедра соціології та психології*

**МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ**

**з навчальної дисципліни «Актуальні питання прикладної юридичної
психології»**

обов'язкових компонент

освітньо-наукової програми третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

053 Психологія (Юридична психологія)

Харків 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 30.08.2023 № 7

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету № 6
Протокол від 25.08.2023 № 7

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з гуманітарних та соціально-
економічних дисциплін
Протокол від 29.08.2023 № 7

Розглянуто на засіданні кафедри соціології
та психології Протокол від 15.08.2023 № 8

Розробник:

доцент кафедри соціології та психології, кандидат психологічних наук, доцент
Філоненко В.М.

Рецензенти:

1. доцент кафедри педагогіки та психології Харківської державної академії фізичної культури, кандидат психологічних наук, доцент Павлик О.М.
2. доцент кафедри соціології та психології факультету № 6 Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат психологічних наук, доцент Шиліна А.А.

1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами
(денна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Семестр № 2							
Тема № 1. Юридична психологія як наука. Методологічні основи юридичної психології.	15	2	2			11	екзамен
Тема № 2. Актуальні проблеми правової та превентивної психології.	15	2	2			11	
Тема № 3. Особистість в юридичній психології. Психічні процеси, властивості і стани, і їх відображення в сфері права.	15	2	2			11	
Тема № 4. Психологія правопорушень та юридичної діяльності. Психологічні основи процесуальної діяльності. Поняття професіограми.	15	4	4			7	
Тема № 5. Кримінальна та пенітенціарна психологія.	15	2	2			11	
Тема № 6 Психологія групових злочинів, тероризму і масових заворушень.	15	2	2			11	
Тема № 7 Психологія слідчої (судової) діяльності.	15	4	4			7	
Тема № 8 Психологія судової діяльності. судово-психологічна експертиза.	15	2	2			11	
Всього за семестр № 2	120	20	20			80	

2. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (заочна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни					Вид контролю	
	Всього	з них:					
		лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття		Самостійна робота
Семестр № 2							
Тема № 1. Юридична психологія як наука. Методологічні основи юридичної психології.	15					15	екзамен
Тема № 2. Актуальні проблеми правової та превентивної психології.	15	2				13	
Тема № 3. Особистість в юридичній психології. Психічні процеси, властивості і стани, і їх відображення в сфері права.	15					15	
Тема № 4. Психологія правопорушень та юридичної діяльності. Психологічні основи процесуальної діяльності. Поняття професіограми.	15	2	2			11	
Тема № 5. Кримінальна та пенітенціарна психологія.	15	2	2			11	
Тема № 6 Психологія групових злочинів, тероризму і масових заворушень.	15	2	2			11	
Тема № 7 Психологія слідчої діяльності.	15	2	2			11	
Тема № 8 Психологія судової діяльності. Судово-психологічна експертиза.	15	2	2			11	
Всього за семестр № 2	120	12	12			98	

2. Методичні вказівки до семінарських занять

Тема № 1. Юридична психологія як наука. Методологічні основи юридичної психології.

Семінарське заняття Юридична психологія як наука. Методологічні основи юридичної психології.

Навчальна мета заняття: Ознайомити здобувачів вищої освіти з навчальною дисципліною «Юридична психологія», її предметом, об'єктом, історією виникнення та зв'язком з іншими науками, а також з поняттям методології, методики та методами досліджень.

Кількість годин – 2 год (денна форма навчання), 0 год. (заочна форма навчання).

Навчальні питання:

1. Предмет, об'єкт та задачі юридичної психології.
2. Історія розвитку юридичної психології.
3. Система юридичної психології.
4. Зв'язок юридичної психології з іншими науками.
5. Методологічні основи юридичної психології;
6. Система та класифікація методів юридичної психології

Питання цільових виступів здобувачів вищої освіти:

1. Юридична психологія як галузь психологічних знань та навчальна дисципліна..
2. Предмет та об'єкт юридичної психології.
3. Місце юридичної психології в системі психологічної науки й права.
4. Зв'язки юридичної психології з загальною, соціальною та іншими галузями психології, а також із цивільним, кримінальним правом і процесом, криміналістикою й кримінологією.
5. Зв'язки юридичної психології з судовою психіатрією та кримінальною патопсихологією.
6. Зміст і система юридичної психології.
7. Завдання та сучасні проблеми юридичної психології як міждисциплінарної галузі знань.
8. Основні етапи становлення й розвитку юридичної психології: давня історія юридичної психології (IV ст. до н. є. — перша полови-на XIX ст.), становлення юридичної психології як самостійної науки (кінець XIX — початок XXст.), розвиток юридичної психології у XX ст., сучасний стан юридичної психології.
9. Зародження кримінальної, а потім-судової, а пізніше юридичної психології.

10. Формування психологічної школи права на початку XX ст. (Л. Петражицький).

11. Методологічні основи юридичної психології.
12. Поняття «метод» та «методика».
13. Система та класифікація методів юридичної психології.
14. Метод переконання.
15. Метод навіювання.
16. Методи судово-психологічної експертизи.
17. Метод спостереження та самоспостереження.
18. Методи бесіди, інтерв'ювання, анкетування, опитування.
19. Методи тестування.
20. Поняття поведінкового портрету.
21. Біографічний метод та метод незалежних характеристик.
22. Експериментальні методи.

Теми рефератів.

1. Юридична психологія як наука.
2. Система юридичної психології.
3. Історія розвитку юридичної психології.
4. Зв'язок юридичної психології з іншими науками.
5. Методи юридичної психології.
6. Система та класифікація методів юридичної психології.
7. Асоціативний експеримент в юридичній психології.

Література.

Основна

1. Мухіна Г. В. Юридична психологія : навчально-методичний посібник / за заг. ред. В. М. Бесчастного. Київ : ВД «Дакор», 2019. 236 с.

[https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php?file=/616103/mod_resource/content/1/Jurydychna%20Psychologija%20\(1\).pdf](https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php?file=/616103/mod_resource/content/1/Jurydychna%20Psychologija%20(1).pdf)

2. Маркіна Л.Л. Юридична психологія : конспект лекцій. Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2016. 91 с.

<https://dduvs.in.ua/wp-content/uploads/files/Structure/library/student/lectures/0930/1.1.pdf>.

3. Шинкаренко І.О. Юридична психологія : конспект лекцій. Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2016. 174 с.

https://dduvs.in.ua/wp-content/uploads/files/Structure/library/student/lectures/yp_23_11.1.pdf

4. Бочелюк В. Й. Юридична психологія : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 336 с.

https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/CUL/50_1-uridichna_psihologiya-Bocheluk.pdf

5. Берестенко О.Г. Культура професійного спілкування : навч.-метод. посібник. Луганськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2013. 299 с. ел.ресурс.

<https://dspace.lgpu.org/xmlui/bitstream/handle/123456789/507/3Np3.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

6. Адміністративна діяльність поліції у питаннях та відповідях : навч. посіб. / за заг. ред. О. М. Бандурки ; О. І. Безпалова, О. В. Джафарова, С. М. Князєв, та ін.; передм. О. М. Бандурки ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2017. 242 с.

http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/2500/Administrativna%20diialnist%20politsii%20u%20pytanniakh%20ta%20vidpovidiakh_navchalnyi%20posibnyk_2017.pdf?sequence=2&isAllowed=y

7. Тероризм: теоретико-прикладні аспекти : навчальний посібник / кол. авторів; за заг. ред. проф. В.К. Гришука. Львів : ЛьвДУВС, 2011. – 328 с.

http://www.college-business.dp.ua/docs/other_information_237.pdf

Допоміжна

1. Ніколаєнко С.І, Ніколаєнко С.О. Юридична психологія : навчально-методичний посібник щодо самостійного вивчення дисципліни. Державний вищий навчальний заклад “Українська академія банківської справи Національного банку України” : Суми : ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2014. 145 с.

https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/50590/6/Nikolaienko_Yurydychna_psykholohiia.pdf;jsessionid=9DB9E95DD193EBBE54CC44D0871BAC91.

2. Берестенко О. Г. Культура професійного спілкування : навч.-метод. посіб. для студ. ден. та заоч. форм навчання всіх спец. гуманіт. профілю / Держ. закл. „Луган. нац. унт імені Тараса Шевченка”. Луганськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2013. 299 с.

https://elearn.nubip.edu.ua/pluginfile.php/639007/mod_resource/content/0/%D0%B5%D1%80%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B5%D1%87%D0%BA%D0%BE%20%D0%9E.%D0%93.%20%D0%9F%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf.

3. Столяренко О. Б. Психологія особистості : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 280 с. <https://filos.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/Psykholohia-osobystosti.-Stoliarenko-O.-B..pdf>.

4. Психологія у професійній діяльності поліції : навч. посібник / О.О. Євдокімова, І.В. Жданова, Д.В. Швець, Ю.В. Александров та ін. ; за заг. Ред. В.В. Сокурєнка ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2018. 426 с.

<http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/5870>

5. Бочаріна Н.О. Психологія особистості : навчальний посібник. Переяслав-Хмельницький, 2014. – 188 с.

<http://ephseir.phdpu.edu.ua/bitstream/handle/8989898989/1068/%D0%9F%D0>

%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%91%D0%BE%D1%87%D0%B0%D1%80%D1%96%D0%BD%D0%B0.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Інтернет ресурси

1. URL:http://megalib.com.ua/book/124_Profesiino_psihologichna_pidgotovka_pracivnikiv_slidchih_pidrozdiliv.html

План проведення заняття:

I. Порядок проведення вступу до заняття.

На початку заняття, здобувачам оголошується назва теми семінарського заняття, план заняття та запитання, що будуть розглянуті.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

1. По першому питанню здобувачі вищої освіти вивчають поняття про дисципліну, її предмет та задачі.
2. По другому питанню здобувачі вищої освіти вивчають історію розвитку «Юридичної психології» етапи її становлення, проблеми сучасної науки. Знайомляться з видатними вченими, які внесли свій вклад в розвиток науки.
3. По третьому питанню здобувачі вищої освіти вивчають систему «Юридичної психології», її загальну та особливу частини.
4. По четвертому питанню здобувачі вищої освіти вивчають в якому зв'язку знаходиться «Юридична психологія» з іншими науками.
5. По п'ятому питанню здобувачі вищої освіти вивчають поняття метод, методика та методологія, а також знайомляться з методами досліджень.
6. По шостому питанню здобувачі вищої освіти знайомляться з системою і класифікацією методів юридичної психології.

III. Порядок проведення заключної частини заняття.

На при кінці заняття здобувачі надають зворотній зв'язок викладачу, який досвід вони придбали і висловлюють свої думки стосовно опрацьованих питань.

Тема № 2. Актуальні проблеми правової та превентивної психології.

Семінарське заняття Актуальні проблеми правової та превентивної психології.

Навчальна мета заняття: Ознайомити здобувачів вищої освіти з актуальними проблемами правової та превентивної психології

Кількість годин – 2 (денна форма навчання), 2 год. (заочна форма навчання)

Навчальні питання:

1. Поняття правової психології.
2. Предмет і завдання превентивної психології.

Питання цільових виступів здобувачів вищої освіти:

1. Поняття правової психології.
2. Поняття соціалізація та правова соціалізація
3. Процес правової соціалізації
4. Мета правової соціалізації.
5. Соціальна адаптація та Інтеріоризація.
6. Соціально-психологічні механізми соціалізації.
7. Соціалізація особистості.
8. Дефектність правової соціалізації.
9. Психологічна характеристика правосвідомості.
10. Основними компонентами правосвідомості є?
11. Структура правосвідомості.
12. Правова ідеологія і правова психологія.
13. Праворозуміння.
14. Групи умов дієвості правових норм: макросоціальні, мікросоціальні, особистісні.
15. Правова психологія групи та індивідуальна правова психологія.
16. Поняття превентивної психології.
17. Превентивна діяльність поліції.
18. Структура і зміст професійно важливих якостей працівника поліції.
19. Функціями профілактичної діяльності Національної поліції можуть бути?
20. Завдання превентивної психології.

Теми для рефератів.

1. Поняття правової психології.
2. Предмет і завдання превентивної психології.

Література

Основна

1. Мухіна Г. В. Юридична психологія : навчально-методичний посібник / за заг. ред. В. М. Бесчастного. Київ : ВД «Дакор», 2019. 236 с.
[https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php?file=/616103/mod_resource/content/1/Jurydychna%20Psychologija%20\(1\).pdf](https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php?file=/616103/mod_resource/content/1/Jurydychna%20Psychologija%20(1).pdf)
2. Маркіна Л.Л. Юридична психологія : конспект лекцій. Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2016. 91 с.
<https://dduvs.in.ua/wp-content/uploads/files/Structure/library/student/lectures/0930/1.1.pdf>.
3. Шинкаренко І.О. Юридична психологія : конспект лекцій. Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2016. 174 с.
https://dduvs.in.ua/wp-content/uploads/files/Structure/library/student/lectures/yp_23_11.1.pdf

4. Бочелюк В. Й. Юридична психологія : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 336 с.

https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/CUL/50_1-uridichna_psihologiya-Bocheluk.pdf

5. Берестенко О.Г. Культура професійного спілкування : навч.-метод. посібник. Луганськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2013. 299 с. ел.ресурс.

<https://dspace.lgpu.org/xmlui/bitstream/handle/123456789/507/3Np3.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

6. Адміністративна діяльність поліції у питаннях та відповідях : навч. посіб. / за заг. ред. О. М. Бандурки ; О. І. Безпалова, О. В. Джафарова, С. М. Князєв, та ін.; передм. О. М. Бандурки ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2017. 242 с.

http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/2500/Administratyvna%20diialnist%20politsii%20u%20pytanniakh%20ta%20vidpovidiakh_navchalnyi%20posibnyk_2017.pdf?sequence=2&isAllowed=y

7. Тероризм: теоретико-прикладні аспекти : навчальний посібник / кол. авторів; за заг. ред. проф. В.К. Грищука. Львів : ЛьвДУВС, 2011. – 328 с.

http://www.college-business.dp.ua/docs/other_information_237.pdf

Допоміжна

1. Ніколаєнко С.І, Ніколаєнко С.О. Юридична психологія : навчально-методичний посібник щодо самостійного вивчення дисципліни. Державний вищий навчальний заклад “Українська академія банківської справи Національного банку України” : Суми : ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2014. 145 с.

https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/50590/6/Nikolaienko_Yurydychna_psykholohiia.pdf;jsessionid=9DB9E95DD193EBBE54CC44D0871BAC91.

2. Берестенко О. Г. Культура професійного спілкування : навч.-метод. посіб. для студ. ден. та заоч. форм навчання всіх спец. гуманіт. профілю / Держ. закл. „Луган. нац. унт імені Тараса Шевченка”. Луганськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2013. 299 с.

https://elearn.nubip.edu.ua/pluginfile.php/639007/mod_resource/content/0/%D0%91%D0%B5%D1%80%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B5%D1%87%D0%BA%D0%BE%20%D0%9E.%D0%93.%20%D0%9F%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf.

3.Столяренко О. Б. Психологія особистості : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 280 с.

<https://filos.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/Psykholohia-osobystosti.-Stoliarenko-O.-B..pdf>.

4. Психологія у професійній діяльності поліції : навч. посібник / О.О. Євдокімова, І.В. Жданова, Д.В. Швець, Ю.В. Александров та ін. ; за заг. Ред. В.В. Сокурєнка ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2018. 426 с.

<http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/5870>

5. Бочаріна Н.О. Психологія особистості : навчальний посібник. Переяслав-Хмельницький, 2014. – 188 с.
<http://ephsheir.phdpu.edu.ua/bitstream/handle/8989898989/1068/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%91%D0%BE%D1%87%D0%B0%D1%80%D1%96%D0%BD%D0%B0.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Інтернет ресурси

1.URL:http://megalib.com.ua/book/124_Profesiino_psihologichna_pidgotovka_pracivnikiv_slidchih_pidrozdiliv.html.

План проведення заняття:

I. Порядок проведення вступу до заняття.

На початку заняття, здобувачам оголошується назва теми семінарського заняття, план заняття та запитання, що будуть розглянуті.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

1. По першому питанню здобувачі вищої освіти вивчають поняття правової психології, її предмет та задачі, актуальні питання, які стоять перед нею у сучасний період.

2. По другому питанню здобувачі вищої освіти вивчають предмет і завдання превентивної психології, її основні задачі, виникаючи актуальні питання сучасності.

III. Порядок проведення заключної частини заняття.

На при кінці заняття здобувачі надають зворотній зв'язок викладачу, який досвід вони придбали і висловлюють свої думки стосовно опрацьованих питань.

Тема № 3 Особистість в юридичній психології. Психічні процеси, властивості і стани, і їх відображення в сфері права.

Семінарське заняття Особистість в юридичній психології. Психічні процеси, властивості і стани, і їх відображення в сфері права.

Навчальна мета заняття: Ознайомити здобувачів вищої освіти з актуальними проблемами правової та превентивної психології

Кількість годин – 2 год. (денна форма навчання), 0 год. (заочна форма навчання)

Навчальні питання:

1. Особистість в юридичній психології. Психічні процеси, властивості і стани, і їх відображення в сфері права.

Питання цільових виступів здобувачів вищої освіти:

1. Особистість і структура її психічних властивостей.
2. Місце і значення психічних процесів, станів, властивостей і утворень у сфері права. Основні форми прояву психіки та їх взаємозв'язок.
3. Основні закономірності фізіологічного механізму відчуття. Пороги відчуттів і їх значення для юридичної психології.
4. Закони сприйняття. Навмисні і ненавмисні сприйняття.
5. Психофізіологічні чинники, що впливають на формування показань свідків.
6. Поняття, види, особливості та шляхи розвитку пам'яті.
7. Облік юристом закономірностей пам'яті учасників судочинства.
8. Психологічні особливості процесів запам'ятовування і відтворення у різних учасників кримінального події. Причини, що впливають на продуктивність пам'яті.
9. Етапи розумової діяльності в процесі творчого пошуку. Характеристика розумової діяльності юриста. Способи активізації розумової діяльності юриста.
10. Значення процесів мислення в сфері права: види, форми, операції. Різні підстави для виділення видів мислення. Види мислення: предметно-дієве, наочно-образне, абстрактне.
11. Форми мислення: поняття, судження, умовивід. Розумові операції: аналіз, синтез, порівняння, узагальнення, класифікація. Структура розумової діяльності.
12. Темперамент, характер, здібності і їх вплив на ефективність діяльності юриста.
13. Динаміка емоційних реакцій. Психологічний і психіатричний підходи до поняття «осудність». Патопсихологічна і психіатрична оцінка психічних розладів особистості. Кримінальна відповідальність осіб із психічним розладом, не виключає осудності.
14. Проблема юридично значимих емоційних станів. Розмежування афекту, психічної напруженості, фрустрації. Патологічний і фізіологічний афекти. Аномальний афект. Співвідношення афекту і сильного душевного хвилювання.
15. Ознаки фізіологічного афекту: раптовість виникнення, вибухоподібному динаміка, короткочасність стану, інтенсивність і напруженість протікання, стереотипна моторна активність, вегетативні зрушення, часткова амнезія, астеничний синдром.
16. Види фізіологічного афекту: «акумуляований», «одномоментний», комбінований. Проблема «підготовленого» афекту.
17. Погляд юриспруденції на вольові процеси. Структура вольової дії. Зв'язок між вольовою регуляцією поведінки і потребнісно-мотиваційною

сферою особистості. Характеристика закономірностей усвідомлено-вольової поведінки. Порок волі: феномен, ознаки, оцінка, наслідки.

Теми для рефератів.

1. Особистість в юридичній психології.
2. Психічні процеси, властивості і стани, і їх відображення в сфері права.
3. Психологічні особливості процесів запам'ятовування і відтворення у різних учасників кримінального події.

Література

Основна

1. Мухіна Г. В. Юридична психологія : навчально-методичний посібник / за заг. ред. В. М. Бесчастного. Київ : ВД «Дакор», 2019. 236 с.

[https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php?file=/616103/mod_resource/content/1/Jurydychna%20Psychologija%20\(1\).pdf](https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php?file=/616103/mod_resource/content/1/Jurydychna%20Psychologija%20(1).pdf)

2. Маркіна Л.Л. Юридична психологія : конспект лекцій. Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2016. 91 с.

<https://dduvs.in.ua/wp-content/uploads/files/Structure/library/student/lectures/0930/1.1.pdf>.

3. Шинкаренко І.О. Юридична психологія : конспект лекцій. Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2016. 174 с.

https://dduvs.in.ua/wp-content/uploads/files/Structure/library/student/lectures/yp_23_11.1.pdf

4. Бочелюк В. Й. Юридична психологія : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 336 с.

https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/CUL/50_1-uridichna_psihologiya-Bocheluk.pdf

5. Берестенко О.Г. Культура професійного спілкування : навч.-метод. посібник. Луганськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2013. 299 с. ел.ресурс.

<https://dspace.lgpu.org/xmlui/bitstream/handle/123456789/507/3Np3.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

6. Адміністративна діяльність поліції у питаннях та відповідях : навч. посіб. / за заг. ред. О. М. Бандурки ; О. І. Безпалова, О. В. Джафарова, С. М. Князев, та ін.; передм. О. М. Бандурки ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2017. 242 с.

http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/2500/Administrativna%20diialnist%20politsii%20u%20pytanniakh%20ta%20vidpovidiakh_navchalnyi%20posibnyk_2017.pdf?sequence=2&isAllowed=y

7. Тероризм: теоретико-прикладні аспекти : навчальний посібник / кол. авторів; за заг. ред. проф. В.К. Грищука. Львів : ЛьвДУВС, 2011. – 328 с.

http://www.college-business.dp.ua/docs/other_information_237.pdf

Допоміжна

1. Ніколаєнко С.І, Ніколаєнко С.О. Юридична психологія : навчально-методичний посібник щодо самостійного вивчення дисципліни. Державний вищий навчальний заклад “Українська академія банківської справи Національного банку України” : Суми : ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2014. 145 с.

https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/50590/6/Nikolaienko_Yurydychna_psykholohiia.pdf;jsessionid=9DB9E95DD193EBBE54CC44D0871BAC91.

2. Берестенко О. Г. Культура професійного спілкування : навч.-метод. посіб. для студ. ден. та заоч. форм навчання всіх спец. гуманіт. профілю / Держ. закл. „Луган. нац. унт імені Тараса Шевченка”. Луганськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2013. 299 с.

https://elearn.nubip.edu.ua/pluginfile.php/639007/mod_resource/content/0/%D0%91%D0%B5%D1%80%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B5%D1%87%D0%BA%D0%BE%20%D0%9E.%D0%93.%20%D0%9F%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf.

3. Столяренко О. Б. Психологія особистості : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 280 с.

<https://filos.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/Psykholohia-osobystosti.-Stoliarenko-O.-B..pdf>.

4. Психологія у професійній діяльності поліції : навч. посібник / О.О. Євдокімова, І.В. Жданова, Д.В. Швець, Ю.В. Александров та ін. ; за заг. Ред. В.В. Сокурєнка ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2018. 426 с.

<http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/5870>

5. Бочаріна Н.О. Психологія особистості : навчальний посібник.

Переяслав-Хмельницький, 2014. – 188 с.

<http://ephsheir.phdpu.edu.ua/bitstream/handle/8989898989/1068/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%91%D0%BE%D1%87%D0%B0%D1%80%D1%96%D0%BD%D0%B0.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Інтернет ресурси

1. URL: http://megalib.com.ua/book/124_Profesiino_psihologichna_pidgotovka_pracivnikiv_slidchih_pidrozdiliv.html

План проведення заняття:

I. Порядок проведення вступу до заняття.

На початку заняття, здобувачам оголошується назва теми семінарського заняття, план заняття та запитання, що будуть розглянуті.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

1. По першому питанню здобувачі вищої освіти вивчають поняття особистості в юридичній психології. Вивчаються всі психічні явища, а саме психічні процеси, властивості і стани, і їх відображення в сфері права.

III. Порядок проведення заключної частини заняття.

На при кінці заняття здобувачі надають зворотній зв'язок викладачу, який досвід вони придбали і висловлюють свої думки стосовно опрацьованих питань.

Тема № 4. Психологія правопорушень та юридичної діяльності. Психологічні основи процесуальної діяльності. Поняття професіограми.

Семінарське заняття Психологія правопорушень та юридичної діяльності. Психологічні основи процесуальної діяльності. Поняття професіограми.

Навчальна мета заняття: Ознайомити здобувачів вищої освіти з психологією правопорушень та юридичної діяльності. Розглянути психологічні основи процесуальної діяльності. Ознайомитися з поняття професіограми.

Кількість годин – 4 год. (денна форма навчання), 2 год. (заочна форма навчання)

Навчальні питання:

1. Психологія правопорушень та юридичної діяльності.
2. Психологічні основи процесуальної діяльності. Поняття професіограми.

Питання цільових виступів здобувачів вищої освіти:

1. Психологічна характеристика процесуальної діяльності.
2. Особливі умови процесуальної діяльності як професії.
3. Професійні якості і психологія осіб, які здійснюють провадження у справі. Поняття професіограми.
4. Психологія планування та організації процесуальної діяльності.
5. Причини і профілактика професійної деформації співробітників правоохоронних органів.
6. Актуальність розробки оптимальної моделі особистості «ідеального поліцейського».
7. Психологія правопорушень. Основні поняття.
8. Поняття конкретного правопорушення і аналіз злочинної поведінки.
9. Психологічна структура злочинної дії.
10. Психологія юридичної діяльності.

Теми для рефератів.

1. Психологічна характеристика процесуальної діяльності.
2. Психологія юридичної діяльності.

Література

Основна

1. Мухіна Г. В. Юридична психологія : навчально-методичний посібник / за заг. ред. В. М. Бесчастного. Київ : ВД «Дакор», 2019. 236 с.

[https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php?file=/616103/mod_resource/content/1/Jurydychna%20Psychologija%20\(1\).pdf](https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php?file=/616103/mod_resource/content/1/Jurydychna%20Psychologija%20(1).pdf)

2. Маркіна Л.Л. Юридична психологія : конспект лекцій. Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2016. 91 с.

<https://dduvs.in.ua/wp-content/uploads/files/Structure/library/student/lectures/0930/1.1.pdf>.

3. Шинкаренко І.О. Юридична психологія : конспект лекцій. Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2016. 174 с.

https://dduvs.in.ua/wp-content/uploads/files/Structure/library/student/lectures/yp_23_11.1.pdf

4. Бочелюк В. Й. Юридична психологія : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 336 с.

https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/CUL/50_1-uridichna_psihologiya-Bocheluk.pdf

5. Берестенко О.Г. Культура професійного спілкування : навч.-метод. посібник. Луганськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2013. 299 с. ел.ресурс.

<https://dspace.lgpu.org/xmlui/bitstream/handle/123456789/507/3Np3.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

6. Адміністративна діяльність поліції у питаннях та відповідях : навч. посіб. / за заг. ред. О. М. Бандурки ; О. І. Безпалова, О. В. Джафарова, С. М. Князєв, та ін.; передм. О. М. Бандурки ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2017. 242 с.

http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/2500/Administrativna%20diialnist%20politsii%20u%20pytanniakh%20ta%20vidpovidiakh_navchalnyi%20posibnyk_2017.pdf?sequence=2&isAllowed=y

7. Тероризм: теоретико-прикладні аспекти : навчальний посібник / кол. авторів; за заг. ред. проф. В.К. Гришука. Львів : ЛьвДУВС, 2011. – 328 с.

http://www.college-business.dp.ua/docs/other_information_237.pdf

Допоміжна

1. Ніколаєнко С.І, Ніколаєнко С.О. Юридична психологія : навчально-методичний посібник щодо самостійного вивчення дисципліни. Державний вищий навчальний заклад “Українська академія банківської справи Національного банку України” : Суми : ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2014. 145 с.

https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/50590/6/Nikolaienko_Yurydychna_psykholohiia.pdf;jsessionid=9DB9E95DD193EBBE54CC44D0871BAC91.

2. Берестенко О. Г. Культура професійного спілкування : навч.-метод. посіб. для студ. ден. та заоч. форм навчання всіх спец. гуманіт. профілю / Держ. закл. „Луган. нац. унт імені Тараса Шевченка”. Луганськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2013. 299 с.

https://elearn.nubip.edu.ua/pluginfile.php/639007/mod_resource/content/0/%D0%B5%D1%80%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B5%D1%87%D0%BA%D0%B

[E%20%D0%9E.%D0%93.%20%D0%9F%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf](https://filos.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/Psykholohia-osobystosti.-Stoliarenko-O.-B..pdf).

Столяренко О. Б. Психологія особистості : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 280 с.

<https://filos.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/Psykholohia-osobystosti.-Stoliarenko-O.-B..pdf>.

4. Психологія у професійній діяльності поліції : навч. посібник / О.О. Євдокімова, І.В. Жданова, Д.В. Швець, Ю.В. Александров та ін. ; за заг. Ред. В.В. Сокурєнка ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2018. 426 с.

<http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/5870>

5. Бочаріна Н.О. Психологія особистості : навчальний посібник. Переяслав-Хмельницький, 2014. – 188 с.

<http://ephsheir.phdpu.edu.ua/bitstream/handle/8989898989/1068/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%91%D0%BE%D1%87%D0%B0%D1%80%D1%96%D0%BD%D0%B0.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Інтернет ресурси

1.URL:http://megalib.com.ua/book/124_Profesiino_psihologichna_pidgotovka_pracivnikov_slidchih_pidrozdiliv.html.

План проведення заняття:

I. Порядок проведення вступу до заняття.

На початку заняття, здобувачам оголошується назва теми семінарського заняття, план заняття та запитання, що будуть розглянуті.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

1. По першому питанню здобувачі вищої освіти вивчають поняття психологія правопорушень та юридичної діяльності.

2. По другому питанню здобувачі вищої освіти вивчають поняття психологічних основ процесуальної діяльності, знайомляться з поняття професіограми.

III. Порядок проведення заключної частини заняття.

На при кінці заняття здобувачі надають зворотній зв'язок викладачу, який досвід вони придбали і висловлюють свої думки стосовно опрацьованих питань.

Тема № 5. Психологічні механізми правопорушень та психологія правопорушників. Психологічні особливості діяльності установ виконання покарань.

Семінарське заняття Психологічні механізми правопорушень та психологія правопорушників. Психологічні особливості діяльності установ виконання покарань.

Навчальна мета заняття: Ознайомити здобувачів вищої освіти з психологічними механізмами правопорушень та психологією правопорушників, а також з психологічними особливостями діяльності установ виконання покарань.

Кількість годин – 2 год. (денна форма навчання), 2 год. (заочна форма навчання)

Навчальні питання:

1. Психологічні механізми правопорушень та психологія правопорушників.

2. Психологічні особливості діяльності установ виконання покарань.

Питання цільових виступів здобувачів вищої освіти:

1. Психологія злочинної діяльності.

2. Психологічна структура злочину.

3. Психологічні наслідки злочину.

4. Психологія особи злочинця.

5. Поняття особи злочинця.

6. Класифікація злочинних типів.

7. Психологія окремих категорій злочинців.

8. Психологічна типізація О.Ф. Лазурського: слабовільні, імпульсивні, афективні і емоційні рецидивісти.

9. Спеціальний рецидив. Фактори, що зумовлюють антисоціальна поведінка неповнолітніх. Поведінкові стереотипи, характерні для підліткового віку. Основи пенітенціарної психології.

10. Сутність пенітенціарної психології.

11. Методи впливу на особу засудженого в установах виконання покарань.

12. Психологія особи засудженого.

13. Колективи засуджених та їх психологія.

14. Вплив соціальної ізоляції на особу.

15. Психологія тюремного побуту.

16. Психологічні основи ресоціалізації.

Теми для рефератів.

1. Кримінальна психологія.

2. Пенітенціарна психологія.

Література:

Основна

1. Мухіна Г. В. Юридична психологія : навчально-методичний посібник / за заг. ред. В. М. Бесчастного. Київ : ВД «Дакор», 2019. 236 с.

[https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php?file=/616103/mod_resource/content/1/Jurydychna%20Psychologija%20\(1\).pdf](https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php?file=/616103/mod_resource/content/1/Jurydychna%20Psychologija%20(1).pdf)

2. Маркіна Л.Л. Юридична психологія : конспект лекцій. Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2016. 91 с.

<https://dduvs.in.ua/wp-content/uploads/files/Structure/library/student/lectures/0930/1.1.pdf>.

3. Шинкаренко І.О. Юридична психологія : конспект лекцій. Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2016. 174 с.

https://dduvs.in.ua/wp-content/uploads/files/Structure/library/student/lectures/yp_23_11.1.pdf

4. Бочелюк В. Й. Юридична психологія : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 336 с.

https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/CUL/50_1-uridichna_psihologiya-Bocheluk.pdf

5. Берестенко О.Г. Культура професійного спілкування : навч.-метод. посібник. Луганськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2013. 299 с. ел.ресурс.

<https://dspace.lgpu.org/xmlui/bitstream/handle/123456789/507/3Np3.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

6. Адміністративна діяльність поліції у питаннях та відповідях : навч. посіб. / за заг. ред. О. М. Бандурки ; О. І. Безпалова, О. В. Джафарова, С. М. Князєв, та ін.; передм. О. М. Бандурки ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2017. 242 с.

http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/2500/Administrativna%20diialnist%20politsii%20u%20pytanniakh%20ta%20vidpovidiakh_navchalnyi%20posibnyk_2017.pdf?sequence=2&isAllowed=y

7. Тероризм: теоретико-прикладні аспекти : навчальний посібник / кол. авторів; за заг. ред. проф. В.К. Грищука. Львів : ЛьвДУВС, 2011. – 328 с.

http://www.college-business.dp.ua/docs/other_information_237.pdf

Допоміжна

1. Ніколаєнко С.І, Ніколаєнко С.О. Юридична психологія : навчально-методичний посібник щодо самостійного вивчення дисципліни. Державний вищий навчальний заклад “Українська академія банківської справи Національного банку України” : Суми : ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2014. 145 с.

https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/50590/6/Nikolaienko_Yurydychna_psykholohiia.pdf;jsessionid=9DB9E95DD193EBBE54CC44D0871BAC91.

2. Берестенко О. Г. Культура професійного спілкування : навч.-метод.

посіб. для студ. ден. та заоч. форм навчання всіх спец. гуманіт. профілю / Держ. закл. „Луган. нац. унт імені Тараса Шевченка”. Луганськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2013. 299 с.

https://elearn.nubip.edu.ua/pluginfile.php/639007/mod_resource/content/0/%D0%91%D0%B5%D1%80%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B5%D1%87%D0%BA%D0%BE%20%D0%9E.%D0%93.%20%D0%9F%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf.

3.Столяренко О. Б. Психологія особистості : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 280 с.

<https://filos.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/Psykholohia-osobystosti.-Stoliarenko-O.-B..pdf>.

4. Психологія у професійній діяльності поліції : навч. посібник / О.О. Євдокімова, І.В. Жданова, Д.В. Швець, Ю.В. Александров та ін. ; за заг. Ред. В.В. Сокурєнка ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2018. 426 с.

<http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/5870>

5. Бочаріна Н.О. Психологія особистості : навчальний посібник.

Переяслав-Хмельницький, 2014. – 188 с.

<http://ephsheir.phdpu.edu.ua/bitstream/handle/8989898989/1068/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%91%D0%BE%D1%87%D0%B0%D1%80%D1%96%D0%BD%D0%B0.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Інтернет ресурси

1.URL:http://megalib.com.ua/book/124_Profesiino_psihologichna_pidgotovka_pracivnikov_slidchih_pidrozdiliv.html

План проведення заняття:

I. Порядок проведення вступу до заняття.

На початку заняття, здобувачам оголошується назва теми семінарського заняття, план заняття та запитання, що будуть розглянуті.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

1. По першому питанню здобувачі вищої освіти вивчають психологічні механізми правопорушень та психологія правопорушників.

2. По другому питанню здобувачі вищої освіти вивчають психологічні особливості діяльності установ виконання покарань.

III. Порядок проведення заключної частини заняття.

На при кінці заняття здобувачі надають зворотній зв'язок викладачу, який досвід вони придбали і висловлюють свої думки стосовно опрацьованих питань.

Тема № 6. Психологія групових злочинів, тероризму і масових заворушень.

Семінарське заняття Психологія групових злочинів, тероризму і масових заворушень.

Навчальна мета заняття: Ознайомити здобувачів вищої освіти з психологією групових злочинів, тероризму і масових заворушень.

Кількість годин – 2 год. (денна форма навчання), 2 год. (заочна форма навчання)

Навчальні питання:

1. Психологія групових злочинів,
2. Психологія тероризму.
3. Психологія масових заворушень.

Питання цільових виступів здобувачів вищої освіти:

1. Поняття злочинної групи.
2. Юридичні градації спільного злочинного діяння.
3. Особливості психологічної характеристики злочинної групи.
4. Вплив лідера на поведінку злочинної групи.
5. Психологія суспільної небезпеки групового злочину.
6. Структура злочинної організації.
7. Фактори, що сприяють формуванню злочинних груп.
8. Ознаки злочинних груп.
9. Напрями діяльності злочинної групи.
10. Способи передачі інформації в злочинній групі.
11. Джерела влади лідерів злочинної групи.
12. Міжособистісні конфлікти у злочинній групі.
13. Психологія тероризму. Поняття і джерела тероризму. Основні психологічні теорії виникнення тероризму: (теорія фрустрації-агресії, теорія особистої ідентичності Е. Еріксона, теорія соціальної ідентичності Г. Теджфел, теорія етноцентризму, теорії соціальних конфліктів).
14. Основні сфери тероризму.
15. Психологічні особливості різних типів терористів. Феномен «Стокгольмського синдрому».
16. Переговорний процес як специфічний вид діяльності юридичної психолога.
17. Ефективність комунікації в екстремальних умовах.
18. Позиція професійного «парламентера».

Теми для рефератів.

1. Психологія групових злочинів,
2. Психологія тероризму.
3. Психологія масових заворушень.

Література:

Основна

1. Мухіна Г. В. Юридична психологія : навчально-методичний посібник / за заг. ред. В. М. Бесчастного. Київ : ВД «Дакор», 2019. 236 с.

[https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php?file=/616103/mod_resource/content/1/Jurydychna%20Psychologija%20\(1\).pdf](https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php?file=/616103/mod_resource/content/1/Jurydychna%20Psychologija%20(1).pdf)

2. Маркіна Л.Л. Юридична психологія : конспект лекцій. Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2016. 91 с.

<https://dduvs.in.ua/wp-content/uploads/files/Structure/library/student/lectures/0930/1.1.pdf>.

3. Шинкаренко І.О. Юридична психологія : конспект лекцій. Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2016. 174 с.

https://dduvs.in.ua/wp-content/uploads/files/Structure/library/student/lectures/yp_23_11.1.pdf

4. Бочелюк В. Й. Юридична психологія : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 336 с.

https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/CUL/50_1-uridichna_psihologiya-Bocheluk.pdf

5. Берестенко О.Г. Культура професійного спілкування : навч.-метод. посібник. Луганськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2013. 299 с. ел.ресурс.

<https://dspace.lgpu.org/xmlui/bitstream/handle/123456789/507/3Np3.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

6. Адміністративна діяльність поліції у питаннях та відповідях : навч. посіб. / за заг. ред. О. М. Бандурки ; О. І. Безпалова, О. В. Джафарова, С. М. Князєв, та ін.; передм. О. М. Бандурки ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2017. 242 с.

http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/2500/Administrativna%20diialnist%20politsii%20u%20pytanniakh%20ta%20vidpovidiakh_navchalnyi%20posibnyk_2017.pdf?sequence=2&isAllowed=y

7. Тероризм: теоретико-прикладні аспекти : навчальний посібник / кол. авторів; за заг. ред. проф. В.К. Гришука. Львів : ЛьвДУВС, 2011. – 328 с.

http://www.college-business.dp.ua/docs/other_information_237.pdf

Допоміжна

1. Ніколаєнко С.І, Ніколаєнко С.О. Юридична психологія : навчально-методичний посібник щодо самостійного вивчення дисципліни. Державний вищий навчальний заклад “Українська академія банківської справи Національного банку України” : Суми : ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2014. 145 с.

https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/50590/6/Nikolaienko_Yurydychna_psykholohiia.pdf;jsessionid=9DB9E95DD193EBBE54CC44D0871BAC91.

2. Берестенко О. Г. Культура професійного спілкування : навч.-метод. посіб. для студ. ден. та заоч. форм навчання всіх спец. гуманіт. профілю / Держ.

закл. „Луган. нац. унт імені Тараса Шевченка”. Луганськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2013. 299 с.

https://elearn.nubip.edu.ua/pluginfile.php/639007/mod_resource/content/0/%D0%91%D0%B5%D1%80%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B5%D1%87%D0%BA%D0%BE%20%D0%9E.%D0%93.%20%D0%9F%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf.

3.Столяренко О. Б. Психологія особистості : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 280 с.

<https://filos.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/Psykholohia-osobystosti.-Stoliarenko-O.-B..pdf>.

4. Психологія у професійній діяльності поліції : навч. посібник / О.О. Євдокімова, І.В. Жданова, Д.В. Швець, Ю.В. Александров та ін. ; за заг. Ред. В.В. Сокурєнка ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2018. 426 с.
<http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/5870>

5. Бочаріна Н.О. Психологія особистості : навчальний посібник. Переяслав-Хмельницький, 2014. – 188 с.

<http://ephseir.phdpu.edu.ua/bitstream/handle/8989898989/1068/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%91%D0%BE%D1%87%D0%B0%D1%80%D1%96%D0%BD%D0%B0.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Інтернет ресурси

1.URL:http://megalib.com.ua/book/124_Profesiino_psihologichna_pidgotovka_pracivnikiv_slidchih_pidrozdiliv.html

План проведення заняття:

I. Порядок проведення вступу до заняття.

На початку заняття, здобувачам оголошується назва теми семінарського заняття, план заняття та запитання, що будуть розглянуті.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

1. По першому питанню здобувачі вищої освіти вивчають психологію злочинів.

2. По другому питанню здобувачі вищої освіти вивчають психологію тероризму.

3. По третьому питанню здобувачі вищої освіти вивчають психологію масових заворушень.

III. Порядок проведення заключної частини заняття.

На при кінці заняття здобувачі надають зворотній зв'язок викладачу, який досвід вони придбали і висловлюють свої думки стосовно опрацьованих питань.

Тема № 7. Психологія слідчої діяльності.

Семінарське заняття Психологія слідчої діяльності

Навчальна мета заняття: Ознайомити здобувачів вищої освіти з поняттям та психологічними особливостями слідчої діяльності.

Кількість годин – 4 год. (денна форма навчання), 2 год. (заочна форма навчання)

Навчальні питання;

1. Види слідчої діяльності;
  - 1.1. Пізнавальна діяльність;
  - 1.2. Конструктивна діяльність;
  - 1.3. Комунікативна діяльність;
  - 1.4. Посвідчувальна діяльність.
2. Психологія учасників розслідування злочинів:
  - 2.1. Психологічні особливості особи слідчого;
  - 2.2. Психологія обвинуваченого. Поняття захисної домінанти;
  - 2.3. Психологія потерпілого та свідка. Провокуюча поведінка, види віктимності.
3. Психологічні основи проведення окремих слідчих дій:
  - 3.1. Психологія огляду місця події;
  - 3.2. Психологічні основи допиту;
  - 3.3. Психологія очної ставки;
  - 3.4. Психологія пред'явлення для впізнання;
  - 3.5. Психологія відтворення обстановки та обставин подій;
  - 3.6. Психологія обшуку.

Питання цільових виступів здобувачів вищої освіти:

1. Види слідчої (судової) діяльності;
2. Пізнавальна діяльність;
3. Конструктивна діяльність;
4. Комунікативна діяльність;
5. Посвідчувальна діяльність;
6. Психологія учасників розслідування злочинів;
7. Психологічні особливості особи слідчого;
8. Психологія обвинуваченого. Поняття захисної домінанти;
9. Психологія потерпілого та свідка. Провокуюча поведінка, види віктимності.
10. Психологічні основи проведення окремих слідчих дій;
11. Психологія огляду місця події;
12. Психологічні основи допиту;
13. Психологія очної ставки;
14. Психологія пред'явлення для впізнання;
15. Психологія відтворення обстановки та обставин подій;
16. Психологія обшуку.

Теми рефератів.

1. Психологія учасників розслідування злочинів.
2. Психологічні основи проведення окремих слідчих дій.
3. Поняття віктимності та її вплив на скоєння злочинів.

Література:

Основна

1. Мухіна Г. В. Юридична психологія : навчально-методичний посібник / за заг. ред. В. М. Бесчастного. Київ : ВД «Дакор», 2019. 236 с.

[https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php?file=/616103/mod_resource/content/1/Jurydychna%20Psychologija%20\(1\).pdf](https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php?file=/616103/mod_resource/content/1/Jurydychna%20Psychologija%20(1).pdf)

2. Маркіна Л.Л. Юридична психологія : конспект лекцій. Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2016. 91 с.

<https://dduvs.in.ua/wp-content/uploads/files/Structure/library/student/lectures/0930/1.1.pdf>.

3. Шинкаренко І.О. Юридична психологія : конспект лекцій. Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2016. 174 с.

https://dduvs.in.ua/wp-content/uploads/files/Structure/library/student/lectures/yp_23_11.1.pdf

4. Бочелюк В. Й. Юридична психологія : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 336 с.

https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/CUL/50_1-uridichna_psihologiya-Bocheluk.pdf

5. Берестенко О.Г. Культура професійного спілкування : навч.-метод. посібник. Луганськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2013. 299 с. ел.ресурс.

<https://dspace.lgpu.org/xmlui/bitstream/handle/123456789/507/3Np3.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

6. Адміністративна діяльність поліції у питаннях та відповідях : навч. посіб. / за заг. ред. О. М. Бандурки ; О. І. Безпалова, О. В. Джафарова, С. М. Князев, та ін.; передм. О. М. Бандурки ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2017. 242 с.

http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/2500/Administrativna%20diialnist%20politsii%20u%20pytanniakh%20ta%20vidpovidakh_navchalnyi%20posibnyk_2017.pdf?sequence=2&isAllowed=y

7. Тероризм: теоретико-прикладні аспекти : навчальний посібник / кол. авторів; за заг. ред. проф. В.К. Гришука. Львів : ЛьвДУВС, 2011. – 328 с.

http://www.college-business.dp.ua/docs/other_information_237.pdf

Допоміжна

1. Ніколаєнко С.І, Ніколаєнко С.О. Юридична психологія : навчально-методичний посібник щодо самостійного вивчення дисципліни. Державний вищий навчальний заклад “Українська академія банківської справи Національного

банку України” : Суми : ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2014. 145 с.

https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/50590/6/Nikolaienko_Yurydychna_psykholohiia.pdf;jsessionid=9DB9E95DD193EBBE54CC44D0871BAC91.

2. Берестенко О. Г. Культура професійного спілкування : навч.-метод. посіб. для студ. ден. та заоч. форм навчання всіх спец. гуманіт. профілю / Держ. закл. „Луган. нац. унт імені Тараса Шевченка”. Луганськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2013. 299 с.

https://elearn.nubip.edu.ua/pluginfile.php/639007/mod_resource/content/0/%D0%91%D0%B5%D1%80%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B5%D1%87%D0%BA%D0%BE%20%D0%9E.%D0%93.%20%D0%9F%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf.

3. Столяренко О. Б. Психологія особистості : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 280 с.

<https://filos.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/Psykholohia-osobystosti.-Stoliarenko-O.-B..pdf>.

4. Психологія у професійній діяльності поліції : навч. посібник / О.О. Євдокімова, І.В. Жданова, Д.В. Швець, Ю.В. Александров та ін. ; за заг. Ред. В.В. Сокурєнка ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2018. 426 с.

<http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/5870>

5. Бочаріна Н.О. Психологія особистості : навчальний посібник.

Переяслав-Хмельницький, 2014. – 188 с.

<http://ephseir.phdpu.edu.ua/bitstream/handle/8989898989/1068/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%91%D0%BE%D1%87%D0%B0%D1%80%D1%96%D0%BD%D0%B0.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Інтернет ресурси

1. URL: http://megalib.com.ua/book/124_Profesiino_psihologichna_pidgotovka_pracivnikiv_slidchih_pidrozdiliv.html

План проведення заняття:

I. Порядок проведення вступу до заняття.

На початку заняття, здобувачам оголошується назва теми семінарського заняття, план заняття та запитання, що будуть розглянуті.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

1. По першому питанню здобувачі вищої освіти знайомляться з видами слідчої діяльності.

2. По другому питанню розглядаються питання психології учасників розслідування злочинів.

3. По третьому питанню розглядаються психологічні основи проведення окремих слідчих дій.

III. Порядок проведення заключної частини заняття.

Наприкінці заняття здобувачі надають зворотній зв'язок викладачу, який досвід вони придбали і висловлюють свої думки стосовно опрацьованих питань.

Тема № 8. Психологія судової діяльності. Судово-психологічна експертиза.

Семінарське заняття Психологія судової діяльності. Судово-психологічна експертиза.

Навчальна мета заняття Ознайомити здобувачів вищої освіти з поняттям психології судової діяльності та судово-психологічної експертизи.

Кількість годин – 2 год. (денна форма навчання), 2 год. (заочна форма навчання)

Навчальні питання:

1. Психологія судової діяльності.
  - 1.1. Психологія судді.
  - 1.2. Психологічні особливості судового процесу.
  - 1.3. Психологія прийняття рішення судом.
  - 1.4. Психологія особи підсудного.
2. Психологія судових дій.
  - 2.1. Психологічні основи судового допиту. Перехресний допит.
  - 2.2. Психологічні основи очної ставки у суді.
  - 2.3. Психологічні основи судового огляду.
3. Поняття і компетенція СПЕ;
  - 3.1. Методи СПЕ;
  - 3.2. Призначення СПЕ та організація її провадження.

Питання цільових виступів здобувачів вищої освіти:

1. Психологія судової діяльності.
2. Психологія судді.
3. Психологічні особливості судового процесу.
4. Психологія прийняття рішення судом.
5. Психологія особи підсудного.
6. Психологія судових дій.
7. Психологічні основи судового допиту Перехресний допит.
8. Психологічні основи очної ставки у суді.
9. Психологічні основи судового огляду.
10. Поняття судово-психологічної експертизи.
11. Компетенція судово-психологічної експертизи.
12. Об'єкт експертизи.
13. Головне завданням судово-психологічної експертизи.

14. Предметні види судово-психологічної експертизи та орієнтовний перелік вирішуваних питань.

15. Основні питання, що ставляться на вирішення експертизи.

16. Про потребу (підставу призначення) в психологічній експертизі свідчать?

17. Методи судово-психологічної експертизи.

18. Призначення СПЕ та організація її провадження.

Теми рефератів.

1. Поняття судової діяльності з точки зору юридичної психології.

2. Психологія судової діяльності.

3. Психологія судових дій.

4. Судово-психологічна експертиза як експертне дослідження.

5. Предметні види судово-психологічної експертизи та орієнтовний перелік вирішуваних питань.

Література:

Основна

1. Мухіна Г. В. Юридична психологія : навчально-методичний посібник / за заг. ред. В. М. Бесчастного. Київ : ВД «Дакор», 2019. 236 с.

[https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php?file=/616103/mod_resource/content/1/Jurydychna%20Psychologija%20\(1\).pdf](https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php?file=/616103/mod_resource/content/1/Jurydychna%20Psychologija%20(1).pdf)

2. Маркіна Л.Л. Юридична психологія : конспект лекцій. Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2016. 91 с.

<https://dduvs.in.ua/wp-content/uploads/files/Structure/library/student/lectures/0930/1.1.pdf>.

3. Шинкаренко І.О. Юридична психологія : конспект лекцій. Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2016. 174 с.

https://dduvs.in.ua/wp-content/uploads/files/Structure/library/student/lectures/yp_23_11.1.pdf

4. Бочелюк В. Й. Юридична психологія : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 336 с.

https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/CUL/50_1-uridichna_psihologiya-Bocheluk.pdf

5. Берестенко О.Г. Культура професійного спілкування : навч.-метод. посібник. Луганськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2013. 299 с. ел.ресурс.

<https://dspace.lgpu.org/xmlui/bitstream/handle/123456789/507/3Np3.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

6. Адміністративна діяльність поліції у питаннях та відповідях : навч. посіб. / за заг. ред. О. М. Бандурки ; О. І. Безпалова, О. В. Джафарова, С. М. Князев, та ін.; передм. О. М. Бандурки ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2017. 242 с.

http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/2500/Administrativna%20diialnist%20politsii%20u%20pytanniakh%20ta%20vidpovidiakh_navchalnyi%20posibnyk_2017.pdf?sequence=2&isAllowed=y

7. Тероризм: теоретико-прикладні аспекти : навчальний посібник / кол. авторів; за заг. ред. проф. В.К. Грищука. Львів : ЛьвДУВС, 2011. – 328 с.

http://www.college-business.dp.ua/docs/other_information_237.pdf

Допоміжна

1. Ніколаєнко С.І, Ніколаєнко С.О. Юридична психологія : навчально-методичний посібник щодо самостійного вивчення дисципліни. Державний вищий навчальний заклад “Українська академія банківської справи Національного банку України” : Суми : ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2014. 145 с.

https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/50590/6/Nikolaienko_Yurydychna_psykholohiia.pdf;jsessionid=9DB9E95DD193EBBE54CC44D0871BAC91.

2. Берестенко О. Г. Культура професійного спілкування : навч.-метод. посіб. для студ. ден. та заоч. форм навчання всіх спец. гуманіт. профілю / Держ. закл. „Луган. нац. унт імені Тараса Шевченка”. Луганськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2013. 299 с.

https://elearn.nubip.edu.ua/pluginfile.php/639007/mod_resource/content/0/%D0%91%D0%B5%D1%80%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B5%D1%87%D0%BA%D0%BE%20%D0%9E.%D0%93.%20%D0%9F%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf.

Столяренко О. Б. Психологія особистості : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 280 с.

<https://filos.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/Psykholohia-osobystosti.-Stoliarenko-O.-B..pdf>.

4. Психологія у професійній діяльності поліції : навч. посібник / О.О. Євдокімова, І.В. Жданова, Д.В. Швець, Ю.В. Александров та ін. ; за заг. Ред. В.В. Сокурєнка ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2018. 426 с.

<http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/5870>

5. Бочаріна Н.О. Психологія особистості : навчальний посібник. Переяслав-Хмельницький, 2014. – 188 с.

<http://ephseir.phdpu.edu.ua/bitstream/handle/8989898989/1068/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%91%D0%BE%D1%87%D0%B0%D1%80%D1%96%D0%BD%D0%B0.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Інтернет ресурси

1.URL:http://megalib.com.ua/book/124_Profesiino_psihologichna_pidgotovka_pracivnikiv_slidchih_pidrozdiliv.html

План проведення заняття:

I. Порядок проведення вступу до заняття.

На початку заняття, здобувачам оголошується назва теми семінарського заняття, план заняття та запитання, що будуть розглянуті.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

1. По першому питанню здобувачі вищої освіти знайомляться з поняттям психології судової діяльності, а саме: розглядають психологію судді, психологічні особливості судового процесу, психологію прийняття рішення судом та психологію особи підсудного.

2. По другому питанню здобувачі вищої освіти знайомляться з поняттям психології судових дій, а саме: психологічні основи судового допиту, перехресний допит, психологічні основи очної ставки у суді, психологічні основи судового огляду.

3. По третьому питанню здобувачі вищої освіти знайомляться з поняттям судово-психологічної експертизи, її поняттям і компетенцією, методами досліджень та порядком призначення та організації її впровадження.

III. Порядок проведення заключної частини заняття.

Наприкінці заняття здобувачі надають зворотній зв'язок викладачу, який досвід вони придбали і висловлюють свої думки стосовно опрацьованих питань.

3. Рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернеті **Основна**

1. Мухіна Г. В. Юридична психологія : навчально-методичний посібник / за заг. ред. В. М. Бесчастного. Київ : ВД «Дакор», 2019. 236 с.

[https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php?file=/616103/mod_resource/content/1/Jurydychna%20Psychologija%20\(1\).pdf](https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php?file=/616103/mod_resource/content/1/Jurydychna%20Psychologija%20(1).pdf)

2. Маркіна Л.Л. Юридична психологія : конспект лекцій. Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2016. 91 с.

<https://dduvs.in.ua/wp-content/uploads/files/Structure/library/student/lectures/0930/1.1.pdf>.

3. Шинкаренко І.О. Юридична психологія : конспект лекцій. Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2016. 174 с.

https://dduvs.in.ua/wp-content/uploads/files/Structure/library/student/lectures/yp_23_11.1.pdf

4. Бочелюк В. Й. Юридична психологія : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 336 с.

https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/CUL/50_1-uridichna_psihologiya-Bocheluk.pdf

5. Берестенко О.Г. Культура професійного спілкування : навч.-метод. посібник. Луганськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2013. 299 с. ел.ресурс.

<https://dspace.lgpu.org/xmlui/bitstream/handle/123456789/507/3Np3.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

6. Адміністративна діяльність поліції у питаннях та відповідях : навч. посіб. / за заг. ред. О. М. Бандурки ; О. І. Безпалова, О. В. Джафарова, С. М. Князєв, та ін.; передм. О. М. Бандурки ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2017. 242 с.

http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/2500/Administrativna%20diialnist%20politsii%20u%20pytanniakh%20ta%20vidpovidiakh_navchalnyi%20posibnyk_2017.pdf?sequence=2&isAllowed=y

7. Тероризм: теоретико-прикладні аспекти : навчальний посібник / кол. авторів; за заг. ред. проф. В.К. Грищука. Львів : ЛьвДУВС, 2011. – 328 с.

http://www.college-business.dp.ua/docs/other_information_237.pdf

Допоміжна

1. Ніколаєнко С.І, Ніколаєнко С.О. Юридична психологія : навчально-методичний посібник щодо самостійного вивчення дисципліни. Державний вищий навчальний заклад “Українська академія банківської справи Національного банку України” : Суми : ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2014. 145 с.

https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/50590/6/Nikolaienko_Yurydychna_psykholohiia.pdf;jsessionid=9DB9E95DD193EBBE54CC44D0871BAC91.

2. Берестенко О. Г. Культура професійного спілкування : навч.-метод. посіб. для студ. ден. та заоч. форм навчання всіх спец. гуманіт. профілю / Держ. закл. „Луган. нац. унт імені Тараса Шевченка”. Луганськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2013. 299 с.

https://elearn.nubip.edu.ua/pluginfile.php/639007/mod_resource/content/0/%D0%91%D0%B5%D1%80%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B5%D1%87%D0%BA%D0%BE%20%D0%9E.%D0%93.%20%D0%9F%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf.

3.Столяренко О. Б. Психологія особистості : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 280 с.

<https://filos.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/Psykholohia-osobystosti.-Stoliarenko-O.-B..pdf>.

4. Психологія у професійній діяльності поліції : навч. посібник / О.О. Євдокімова, І.В. Жданова, Д.В. Швець, Ю.В. Александров та ін. ; за заг. Ред. В.В. Сокурєнка ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2018. 426 с.

<http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/5870>

5. Бочаріна Н.О. Психологія особистості : навчальний посібник.

Переяслав-Хмельницький, 2014. – 188 с.

<http://ephseir.phdpu.edu.ua/bitstream/handle/8989898989/1068/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%91%D0>

%BE%D1%87%D0%B0%D1%80%D1%96%D0%BD%D0%B0.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Інтернет ресурси

1.URL:http://megalib.com.ua/book/124_Profesiino_psihologichna_pidgotovka_pracivnikiv_slidchih_pidrozdiliv.html